

Nr 149.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt ritaren G. A. Danielsson; given Stockholms slott den 16 mars 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Genom beslut den 23 november 1917 bemyndigade Kungl. Maj:t statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet att tillkalla högst fyra sakkunniga personer för att inom departementet biträda med verk-

ställande av utredning och avgivande av förslag i fråga om erforderliga bestämmelser beträffande månadslönarnas vid marinen anställande, avlöning och pensionering. De på grund härav tillkallade sakkunniga avgåvo den 21 oktober 1918 betänkande och förslag i ämnet. Sedan emellertid dels marinförvaltningen och dels arméns och marinens avlöningssakkunniga avstyrkt, att frågan vid denna tidpunkt upptoges till slutligt avgörande, fann Kungl. Maj:t frågan hava förfallit för det dåvarande. Som medel för ändamålet tagits i beräkning i statsverkspropositionen till 1919 års riksdag, avlät Kungl. Maj:t den 11 mars 1919 skrivelse (nr 193) till riksdagen med tillkännagivande, att medel för berörda ändamål ej vidare behövde beräknas å 1920 års stat. Till det vid denna skrivelse fogade utdraget av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 11 mars 1919 uttalade departementschefen, bland annat, att i den mån avgång bland ifrågavarande personal inträffade, innan dess avlönings- och pensionsförhållanden hunnit på ett mera definitivt sätt ordnas, frågor om beredande av pension eller förhöjd pension åt avgående befattningshavare torde böra, då så påkallades, genom särskilda framställningar föreläggas riksdagen.

Frågan om månadslönarnas vid marinen pensionering är alltså fortfarande olöst. Enligt reglemente för flottans pensionskassa den 17 november 1899, § 2 mom. 2, sådant detta moment lyder enligt kungörelse den 3 november 1905 (Svensk författningssamling nr 63, sid. 19), kan väl månadslönare, som innehar arvode på stat, på ansökan under viss förutsättning vinna delägarskap i kassan, men denna utväg har ansetts icke stå öppen för de månadslönare, som avlönas från varvens arbetstitlar.

Månadslönare, som blivit delägare i flottans pensionskassa, erhålla pension enligt gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, verkmästare såsom flaggmaskinist och mästare i likhet med underofficer av 2. graden (Svensk författningssamling år 1876, nr 51, sid. 1).

Någon pensionsförbättring motsvarande den, som enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (Svensk författningssamling nr 336) beretts, bland andra, underofficerarna vid marinen, tillkommer icke månadslönarna.

Med skrivelse den 15 februari 1923 har varvschefen vid flottans station i Karlskrona till marinförvaltningen överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd ansökan av månadslönaren, ritaren vid ingenjördepartementet vid flottans varv i Karlskrona Gustaf Adolf Danielsson att komma i åtnjutande av pension.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Danielsson är född den 17 oktober 1857; att han antagits till extra lärling vid ingenjördepartementet vid flottans varv i Karlskrona den 1 april 1872, till daglönare den 1 januari 1873 och till ritare från och med den 1 februari 1888, vilken befattning han fortfarande innehar; att hans avlöning för närvarande belöper sig till 2,802 kronor för år; att han, som avlönas från varvets arbetstitlar, av ovan omnämnd anledning icke kunnat bliva delägare i flottans pensionskassa; samt att han, som utnämnts till svärdsman år 1913, städse samvetsgrant och plikttroget samt med flit och skicklighet skött sin tjänst ävensom ådagalagt ett hedrande uppförande.

I sin ovannämnda skrivelse den 15 februari 1923 har *varvschefen vid flottans station i Karlskrona* anfört följande.

I fråga om pensionsbeloppets storlek syntes Danielsson, med hänsyn till innehavande avlöning, närmast vara att jämföra med mästare å månadslönarstat. Sådan befattningshavare erhöle enligt förenämnda pensioneringsgrunder pension till lika belopp med underofficer av 2. graden eller med 1,000 kronor för år. Jämlikt ovanberörda kungörelse den 15 juni 1922 utginge, utöver i pensioneringsgrunderna bestämda pensionsbelopp, till, bland andra, underofficerare vid marinen pensionsförbättring till visst belopp, som för underofficer av 2. graden utgjorde 910 kronor. På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar hade riksdagen vid olika tillfällen medgivit, att pensionsförbättring finge utgå jämväl till åtskilliga vid flottans varv anställda verkmästare och mästare, då dessa avgått med pension. Det sammanlagda belopp av pension och pensionsförbättring, som sålunda kunde tillkomma mästare å månadslönarstat, vore 1,910 kronor. Enär en årlig pension av 1,000 kronor med nuvarande penningvärde icke kunde bereda Danielsson anständig bärgning, men å andra sidan sammanlagda beloppet av till mästare utgående pension och pensionsförbättring svårligen kunde tillerkännas Danielsson vid det förhållandet, att han icke, i likhet med mästare, erlagt några avgifter för sin pensionering, syntes en årlig pension åt Danielsson av 1,700 kronor vara skälig.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *marinförvaltningen* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 februari 1923 erinrat, att 1921 års riksdag på därom av Kungl. Maj:t gjord framställning beviljat ritaren vid ingenjördepartementet vid flottans varv i Karlskrona J. O. Allard en årlig pension av 1,700 kronor (riksdagens skrivelse nr 323, punkt 10).

Som omständigheterna i nu förevarande pensionsfråga syntes marinförvaltningen fullt jämförliga med förhållandena i nyssnämnda ärende, funne marinförvaltningen, i likhet med varvschefen, skäligt, att åt Danielsson utverkades en årlig pension av 1,700 kronor att utgå från allmänna indragningsstaten. Marinförvaltningen hemställde alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Danielsson finge från och med dagen näst efter den, då han entledigades från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,700 kronor.

Statskontoret har den 6 mars 1923 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt bifall till ansökningsen i enlighet med den av marinförvaltningen gjorda hemställan.

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ritaren vid ingenjördepartementet vid flottans varv i Karlskrona Gustaf Adolf Danielsson må från och med dagen näst efter den, då han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,700 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.
